

Posudek dizertační práce

Doktorand: Ing. et Ing. Mgr. Martina Skalická

Název dizertační práce: Role neinstitutucionalizovaného soukromého kapitálu v podmínkách nově zakládaných podniků a jejich rozvojových fází

Studijní obor: Řízení a ekonomika podniku

Školitel: doc. Ing. Marek Zinecker, Ph.D.

Oponent: prof. Ing. Petr Dostál, CSc.

Dizertační práce je zaměřená na problematiku neinstitutucionalizovaného soukromého kapitálu v podmínkách nově zakládaných podniků a jejich rozvojových fází.

Aktuálnost tématu disertační práce

Předložená disertační práce se zabývá charakteristikami Business Angel investorů působících v České republice a jejich přístupy k hodnocení investičních projektů. Aktuálnost, důležitost a praktický dopad výzkumných výsledků v této oblasti je zřejmý, neboť jak plyne z velkého počtu tuzemských i zahraničních studií, funkční trh rizikového a rozvojového kapitálu má příznivý dopad na inovativnost a tím i konkurenceschopnost ekonomiky jako celku. Turbulentní podnikatelského prostředí s sebou přináší rizika na makro i mikroúrovni, která je zapotřebí s využitím adekvátních technik předem identifikovat a analyzovat. Velmi důležitými faktory, které ovlivňují úroveň rizika, jsou ekonomické okolí, osoba podnikatele, charakteristiky produktu a trhu, jak správně konstatuje autorka, která v rámci disertační práce navrhuje metodu, jak právě tato rizika ohodnotit.

Splnění cílů disertační práce

Autorka disertační práce definuje na str. 39 hlavní cíl následujícím způsobem: „Identifikovat charakteristiky a proces investičního rozhodování výběrového souboru neinstitutucionalizovaných soukromých investorů v prostředí České republiky a navrhnout model rozhodování Business Angel investorů o výběru projektů k bližšímu zkoumání“. Na hlavní cíl navazuje definování cílů dílčích, tvořících logický postup řešení. Stanovený cíl je značně komplexní a jeho naplnění kladlo na doktoranda značné nároky, neboť vyžadovalo sběr primárních dat od velmi obtížně dostupné skupiny respondentů – soukromých investorů, o kterých neexistuje žádná oficiální databáze, a dále pak aplikaci adekvátních metod vyhodnocení kvalitativních a kvantitativních dat a v neposlední řadě znalost principů a metod modelování pro formulování návrhu rozhodování Business Angels. Výsledky naplnění hlavního cíle a cílů dílčích jsou v příslušných částech disertační práce prezentovány na úrovni odpovídající požadavkům kladeným na vědecké práce. Mohu tak konstatovat, že cíle byly splněny na požadované odborné úrovni.

Postup zpracování disertační práce a použité metody

Postup řešení problému považuji za adekvátní. Východiskem pro řešení je podrobná rešerše současného stavu zkoumaného problému (str. 23 a dále). Autorka v ní vymezuje základní pojmy, historické aspekty soukromého kapitálu, účastníky trhu rizikového a rozvojového kapitálu a v neposlední řadě se zabývá otázkou due diligence. Počet použitých 137 odborných literárních pramenů, převážně zahraničních a indexovaných v databázích Web of Science a Scopus, je dostatečný k osvětlení současného stavu poznání zkoumaného tématu a tedy formulování relevantních výzkumných otázek a správného postupu řešení. Posloupnost řešení je znázorněna v konceptuálním schématu (str. 45), ze kterého je patrná provázanost s cíli disertační práce a aplikovanými metodami.

Z použitých metod, popsanych ve 4. kapitole, lze kladně hodnotit především zvolený přístup ke sběru primárních dat založený na polo-strukturovaných rozhovorech a metody jejich interpretace a vyhodnocení, zahrnující obsahovou analýzu, statistické metody a metodu modelování. Při řešení cílů práce tak autorka prokázala schopnost volit správné vědecké metody a používat je při řešení výzkumného úkolu.

Výsledky disertační práce

Na výsledky disertační práce lze pohlížet v rovině poznávací a rovině tvůrčí. V rámci poznávacího cíle autorka zmapovala charakteristiky výběrového souboru Business Angels působících v ČR na základě

primárních dat. Práce je v tomto směru ojedinělým příspěvkem k poznání této skupiny investorů v tuzemském prostředí, neboť přináší nové informace o jejich demografických charakteristikách, zkušenostech a investičních zvyklostech, způsobu získávání informací o hodnocených projektech, hodnotové a časové dimenzi financovaných projektů, procesu due diligence a vnímaném vlivu vnějšího prostředí na proces investování, aspektech monitorování investic, aj.

Výsledky poznávacího cíle disertační práce jsou východiskem pro naplnění cíle tvůrčího a tím je návrh modelu rozhodování Business Angel investorů o výběru projektů k bližšímu zkoumání (viz kapitola 6, str. 120 a dále). V úvodu kapitoly autorka definuje východiska pro tvorbu svého modelu, který je založen na Tverského (1972) teorii volby za pomoci vyřazování variant podle aspektů. Samotný návrh modelu je pak obsažen v kapitole 6.2 a navazujících (str. 128 a dále). Ocenit lze zejména tzv. katalog eliminačních kritérií (str. 139 až 141) tvořící jedno z jader modelu a umožňující odhad míry akceptace hodnocených vlastností projektu ze strany Business Angel investorů.

Disertační práce prezentuje navržený eliminačního modelu na konkrétním posuzovaném projektu (str. 145 a dále). Z případové studie je patrné, že model podnikateli (žadatel o financování) umožňuje na základě rozboru jednotlivých vlastností podnikatelského projektu a jejich srovnáním s katalogem eliminačních kritérií ohodnotit míru akceptace jednotlivých vlastností projektu ze strany investora, tj. odhadnout pravděpodobnost, že projekt nebude hodnotitelem zamítnut před bližším zkoumáním. Přínos modelu z pohledu posuzovaného projektu spočívá v tom, že umožňuje žadateli o financování posílit hodnocené aspekty projektu tak, aby se zvýšila pravděpodobnost, že projekt bude ze strany investora přijat, resp. podroben hlubší ekonomické analýze.

Přínosy disertační práce

Přínosy práce v rovině teoretické, praktické a pedagogické jsou shrnuty v sedmé kapitole. Disertační práce rozšiřuje teoretické znalosti ve dvou oblastech. První z nich je hlubší znalost účastníků trhu se soukromým kapitálem a jejich přístupů k hodnocení investičních projektů. Domnívám se, že předložená výzkumná práce představuje v tomto směru jedinečný příspěvek k rozvoji současné úrovně poznání v tuzemském prostředí. Práce rovněž významně přispívá k rozvoji vědního oboru Řízení a ekonomika podniku tím, že navrhuje eliminační model, který mohou využít nejenom posuzované podniky, ale rovněž investoři, investiční poradci a orgány státní správy při formulování institucionálního rámce.

Formální úprava dizertační práce

Disertační práce je po formální úrovni zpracována dobře, text je uspořádán přehledně. Jazyková úroveň a odborný styl práce jsou na dobré úrovni. V textu uvedené tabulky a obrázky jsou pochopitelné a vzhledem k obsahu díla relevantní.

Dotazy a připomínky:

Proč nebyla provedena verifikace modelu na vícero případových studií?

Jaké je % zkoumaných 31 Business Angels k celkovému počtu?

Je uvažován dynamický model?

Jak bude model využíván případnými zájemci?

Závěr posudku

Práce je napsaná na velmi dobré odborné a vědecké úrovni. Doktorand v práci prokazuje zvládnutí vědecké formy práce a schopnost samostatně tvořivě vědecky pracovat.

Na základě výše uvedeného hodnocení a skutečnosti, že předložená disertační práce „Role neinstitucionalizovaného soukromého kapitálu v podmínkách nově zakládaných podniků a jejich rozvojových fází“ přináší nové poznatky pro rozvoj vědního oboru a praxi **doporučuji** disertační práci k obhajobě a po úspěšném obhájení udělit Mgr. Ing. et. Ing. Martině Skalické titul Ph.D.

V Brně, dne 06. 11. 2018

prof. Ing. Petr Dostál, CSc.
oponent